

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

4 Obo/10/2013

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **G.**, proti žalovanému: **C.**,
o zaplatenie 599 210,62 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku
Krajského súdu v Bratislave č. k. 57Cb/5/1999-380 z 15. januára 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave
č. k. 57Cb/5/1999-380 z 15. januára 2007 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie
konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť
žalobcovi 18 051 819,20 Sk (599 210,62 eur) a náhradu trov konania vo výške 1 137 000 Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pôvodne označený žalobca B. sa žalobou
domáhal náhrady škody pôvodne vo výške 21 910 681 Sk, ktorá mala vzniknúť zo strany
žalovaného porušením zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch. Žalobca vzal žalobu
v časti 3 858 861,80 Sk späť, a preto predmetom konania zostal nárok na náhradu škody
vo výške 18 051 019,20 Sk (599 210,62 eur). Po uvedení chronológie rozhodnutí
v predmetnej veci súd konštatoval, že predmetom sporu je náhrada škody, ktorá vznikla
žalobcovi postupom žalovaného tým, že vykonal zápis v príslušnej evidencii strediska
cenných papierov, čím došlo ku zmene majiteľa akcií a žalobca ako oprávnený nemohol

uspokojiť svoju pohľadávku voči povinnému C. Poukázal na ustanovenie § 27 ods. 6 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení platnom v rozhodnom čase (ďalej len zákon o CP), podľa ktorého po dobu pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi, nevykoná stredisko registráciu prevodu zaknihovaného cenného papiera. Pokiaľ stredisko túto povinnosť poruší, zodpovedá za škodu, ktorá tým vznikla. Všeobecná zodpovednosť za škodu je upravená v § 420 Občianskeho zákonníka, z odseku 1 ktorého vyplýva, že každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Za nespornú považoval skutočnosť, že žalobcovi ako oprávnenému vznikla škoda tým, že nemohol voči povinnému C. uspokojiť svoju pohľadávku vo výške 21 810 681 Sk, ktorá vyplýva z rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 10Cb/48/1997 z 10. apríla 1997. Zistil, že Krajský súd v Trenčíne poveril 14. 05. 1997 vymožením pohľadávky v uvedenej výške súdnu exekútoru J., ktorá následne 02. 09. 1997 vydala exekučný príkaz č. EX/552/1997 na vykonanie exekúcie predajom cenných papierov emitenta O. v počte 47 659 ks za účelom uspokojenia pohľadávky oprávneného formou exekúcie predajom cenných papierov, keďže podľa tvrdenia žalobcu tento už nemal žiadne finančné prostriedky. Z listinných dôkazov súd zistil, že súdna exekútorka 01. 07. 1997 s odkazom na § 27 zákona o CP žiadala o zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi emitenta O. v počte 47 659 ks na dobu uvedenú v upovedomení o začatí exekúcie. S. výpisom ku dňu 08. 07. 1997 požiadavku súdnej exekútorke v plnom rozsahu akceptovalo a zaregistrovalo pozastavenie práv nakladať s uvedenými cennými papiermi do 31. 12. 2005 v prospech obchodníka s cennými papiermi, identifikačné číslo X. Za rozhodujúcu otázku pre určenie zodpovednosti žalovaného za uplatnenú škodu považoval súd otázku, či žalovaný porušil povinnosť podľa § 27 ods. 6 zákona o CP, keď 24. 10. 1997 zaregistroval predaj zaknihovaných cenných papierov povinného, teda zmenu majiteľa zaknihovaných cenných papierov na inú spoločnosť. Z dokazovania vyplynulo, že 08. 09. 1997 súdna exekútorka požiadala o zrušenie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi z dôvodu ich predaja v rámci exekúcie, aby sa mohla uspokojiť pohľadávka oprávneného, v danom prípade žalobcu. Vznik a zánik pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi upravuje § 27 zákona o CP. Vzhľadom na to, že žalovanému bol exekučný príkaz riadne doručený, bol povinný ho rešpektovať. V danej veci tým, že napriek exekučnému príkazu vykonal 24. 10. 1997 registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným a ďalšou spoločnosťou, porušil právnu povinnosť, v dôsledku ktorej znemožnil vykonať exekúciu v prospech žalobcu, čím mu spôsobil škodu v uplatnenej výške. Dospel k právnomu záveru, že v predmetnom prípade

sú splnené zákonom predpokladané podmienky pre priznanie práv na náhradu škody v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka. Ide o porušenie právnej povinnosti v zmysle § 27 ods. 6 zákona o CP. Príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti žalovaného a vzniknutou škodou konajúci súd vidí v tom, že žalobca v čase, keď mal pozastavenie práv nakladať s cennými papiermi zaregistrované, nemohol svoju pohľadávku uspokojiť inak, ale iba formou exekúcie predajom cenných papierov podľa § 131 Exekučného poriadku. Vzhľadom na splnenie predpokladaných podmienok pre priznanie práva na náhradu škody súd skúmal výšku škody. Z informácie z B. z 28. 03. 2006, ktorá došla 30. 03. 2006 pôvodne označenému žalobcovi súd zistil, že cena akcie O. sa predávala po 1 000 Sk za jednu akciu. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru o oprávnenosti nároku v žalovanej sume v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka a § 27 ods. 6 zákona o CP a § 131 Exekučného poriadku, a preto žalobe vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia podľa predloženej špecifikácie a náhrady súdneho poplatku.

Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný odvolanie s poukázaním na existenciu odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O. s. p., teda, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V prvom rade poukázal na nesprávne právne posúdenie veci, keď súd prvého stupňa nemal aplikovať všeobecnú právnu úpravu zakotvenú v § 420 Občianskeho zákonníka, ale osobitnú právnu úpravu o náhrade škody zakotvenú v § 373 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Obchodný zákonník). Uvedený názor odvolateľ odôvodnil tým, že v predmetnej sporovej veci sa posudzuje jeho zodpovednosť za porušenie povinností stanovených osobitným právnym predpisom, a to zákonom o CP. Ustanovenie § 89 uvedeného zákona stanovuje, že zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinnosti podľa tohto zákona sa spravuje úpravou náhrady škody podľa Obchodného zákonníka, pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné. Navyše pri aplikácii § 420 Občianskeho zákonníka súd neskúmal zavinenie žalovaného ako jednu z podmienok pre posúdenie náhrady škody v zmysle tohto ustanovenia. Odvolateľ považuje napadnuté rozhodnutie za nezákonné a nesprávne aj z dôvodu, že súd prvého stupňa nepostupoval v intenciách právnych názorov vyslovených nadriadenými súdmi. Právne závery nadriadených súdov, a to odvolacieho aj dovolacieho nerešpektoval konštatovaním, že žalovaný porušil právnu povinnosť nerešpektovaním exekučného príkazu v dôsledku, ktorej znemožnil vykonať exekúciu

v prospech žalobcu, a tým mu spôsobil škodu v uplatnenej výške. Nadriadené súdy už predtým konštatovali, že za porušenie povinnosti žalovaného v súvislosti s uplatňovanou náhradou škody nemožno s odkazom na § 133 Exekučného poriadku považovať vykonanie registrácie prevodu cenných papierov medzi povinným a ďalšou spoločnosťou, napriek exekučnému príkazu, čím mal znemožniť vykonanie exekúcie. Najvyšší súd Slovenskej republiky stanovil, že bez zistenia skutočnosti, že žalovaný vykonal 24. 10. 1997 registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným a ďalšou spoločnosťou počas zaregistrovaného pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi, nie je možné konštatovať, že žalovaný porušil povinnosť v zmysle § 27 ods. 6 zákona o cenných papierov. To znamená, že rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie zodpovednosti žalovaného za škodu je to, či v čase 24. 10. 1997 bolo na relevantných zaknihovaných cenných papieroch zaregistrované pozastavenie výkonu práva nakladať s nimi, resp. či na základe žiadosti súdnej exekútorky o odblokovanie zaknihovaných cenných papierov z 08. 09. 1997 došlo k zániku pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi na základe príkazu oprávnenej osoby v zmysle § 27 ods. 7 zákona o CP. Záver súdu prvého stupňa o porušení právnej povinnosti žalovaného z dôvodu nerešpektovania exekučného príkazu je vo významnom protiklade k záveru, ku ktorému tiež dospel, keď zistil, že súdna exekútorka 08. 09. 1997 požiadala o zrušenie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi. Súd tiež vôbec neskúmal príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti žalovaného a vzniknutou škodou teda, či žalobca v čase, keď mal pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi zaregistrované, nemohol svoju pohľadávku voči povinnému uspokojiť alebo či túto pohľadávku mohol uspokojiť iba formou exekúcie predajom cenných papierov podľa § 131 Exekučného poriadku, hoci uvedené vyplývalo z rozhodnutí inštančne nadriadených súdov. Žalobca v konaní nepreukázal, že by predmetnú pohľadávku nebolo možné uspokojiť inak ako predajom akcií spoločnosti O., napriek tomu, že ich mohol uspokojiť napríklad predajom akcií spoločnosti K., ktoré boli pôvodne zaťažené službou pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi, ďalej prikázaním pohľadávky C. voči spoločnosti T. vyplývajúcej zo zmluvy o prechode práv a povinností zo dňa 22. 10. 1997, či predajom podniku, časti podniku alebo nehnuteľností, ktoré C. nadobudla na základe zmluvy o predaji podniku, Z. z 29. 12. 1995 za 1 Sk. Hodnota takto nadobudnutého majetku bola vyčíslená na 445 220 000 Sk. Spoločnosť C. podľa názoru odvolateľa nesporne disponovala aj s iným majetkom ako akciami spoločnosti O., o čom svedčí skutočnosť, že exekúcie vedené voči tomuto subjektu zo strany V., ktoré mali byť pôvodne realizované predajom zvyšnej časti akcií spoločnosti O. boli napokon realizované predajom nehnuteľností. Žalobca tiež

nepreukázal, či uplatnil svoju pohľadávku voči spoločnosti C. v konkurze, ktorý bol na túto spoločnosť vyhlásený a či bola v rámci konkurzného konania čo i len čiastočne uspokojená. Odvolateľ zdôraznil, že nenesie zodpovednosť za škodu spôsobenú žalobcovi, pretože neporušil žiadnu právnu povinnosť a postupoval v sporovej veci vždy v súlade so zákonom. Tento názor odvodzuje tým, že na žiadosť súdnej exekútorky z 08. 09. 1997 vykonal zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi a táto žiadosť mala formu príkazu v zmysle § 27 ods. 7 zákona o cenných papieroch. Súdna exekútorka sa osobne dostavila na pracovisko žalovaného v Nitre, na ktorom zadala po žiadosti na registráciu pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi 09. 09. 1997 na tlačive žalovaného príkaz na zrušenie vyššie uvedenej registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať s predmetnými akciami, prílohou ktorej bola jej žiadosť o odblokovanie zaknihovaných cenných papierov z 08. 09. 1997 a exekučný príkaz z 02. 09. 1997, čím jednoznačne, určite a slobodne, vážne a zrozumiteľne prejavila vôľu vyvolať ako právny následok zánik registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovanými cennými papiermi. Tento prejav vôle súdnej exekútorky je príkazom na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi v zmysle § 27 ods. 7 zákona o CP. Pokiaľ sa odvolací súd stotožní s názorom žalovaného o forme príkazu, tak v čase zmeny majiteľa už na akciách nemohol byť a nebol exekučný príkaz a žalovaný mohol, resp. bol povinný v súlade s § 27 ods. 6 zákona o CP vykonať zmenu majiteľa týchto cenných papierov na základe predložených dokladov. Svoj názor odôvodňuje aj tým, že až zákonom č. 32/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) bol doplnený Exekučný poriadok, ktorý to znemožnil. Pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona bolo možné vykonať zmenu majiteľa zaknihovaných cenných papierov, pokiaľ na nich neviazlo obmedzenie, ktoré by bránilo ich prevodu. Pokiaľ odvolací súd bude mať za to, že zaregistrovaním zrušenia pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi na základe žiadosti súdnej exekútorky, žalovaný postupoval v rozpore so zákonom, zastáva názor, že napriek tomu mohol vykonať a zaregistrovať zmenu majiteľa akcií. Uvedený názor odôvodňuje tým, že ani zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi neuskutočnil žalovaný na základe príkazu, ale na základe žiadosti súdnej exekútorky z 01. 07. 1997. Pokiaľ teda žalovaný zaregistrovaním zrušenia pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi na základe žiadosti súdnej exekútorky postupoval v rozpore so zákonom, postupoval protizákonne aj pri registrácii pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi 01. 07. 1997. Z tohto dôvodu uskutočnil dva absolútne neplatné právne úkony, ktoré

nevyvolali žiadne právne následky v dôsledku čoho neviazlo na akciách žiadne obmedzenie, ktoré by bránilo žalovanému uskutočniť zmenu majiteľa predmetných akcií. V posudzovanom prípade absentuje aj príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a vznikom škody. Ak by na zaknihovaných cenných papieroch bolo zaregistrované v čase zmeny ich majiteľa pozastavenie výkonu práva nakladať s nimi, toto obmedzenie by zostalo zachované na prevedených akciách, pretože prechod nie je právnou skutočnosťou spôsobujúcou zánik pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi. Skutočnosťou, ktorá v posudzovanom prípade spôsobila zánik pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi bolo uplynutie času, prípadne k registrácii pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi vôbec nedošlo. Na predmetných cenných papieroch neviazla žiadna ťarcha, resp. po 17. 09. 1997 boli bez obmedzenia, v dôsledku čoho mohlo dôjsť ku zmene majiteľa. Vyplýva to aj zo skutočnosti, že súdna exekútorka zadala príkaz na zrušenie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať s predmetnými akciami, prílohou, ktorej bola žiadosť o odblokovanie zaknihovaných cenných papierov z 08. 09. 1997 a exekučný príkaz, ďalej obmedzenie platnosti registrácie pozastavenia výkonu práva obchodníka s cennými papiermi C. nakladať s predmetnými akciami do 17. 09. 1997, ďalej nepredĺženie registrácie pozastavenia výkonu práva nakladať s predmetnými akciami obchodníka s cennými papiermi C. po 17. 09. 1997 a skutočnosť, že ani jeden zo subjektov konajúcich v prospech žalobcu nedal znovu príkaz na zaregistrovanie pozastavenia výkonu práva nakladať s predmetnými akciami ani do 24. 10. 1997, kedy ku zmene majiteľa cenných papierov došlo a ani neskôr. Odvolateľ musel akceptovať právne úkony povinného a podľa § 27 ods. 6 zákona o CP zaregistrovať 24. 10. 1997 na základe predložených dokladov zmeny majiteľa zaknihovaných cenných papierov z C. na spoločnosť T. Zdôraznil, že žalovaný má zo zákona evidenčné postavenie, pričom nemá zákonné možnosti skúmať dôvody registrovania pozastavenia výkonu práva nakladať s cennými papiermi, prípadne zrušenia registrácie. Žalovaný má zákonnú povinnosť preskúmať obsahové náležitosti príkazov oprávnených osôb. Navyše nie je a ani nebol účastníkom exekučného konania vedeného v prospech pôvodného žalobcu, v dôsledku čoho nemal možnosť posúdiť časovú ani inú nadväznosť jednotlivých úkonov súdnej exekútorky a v čase zaregistrovania zmeny majiteľa zaknihovaných cenných papierov z C. na spoločnosť T. objektívne nemohol vedieť, či už právny predchodca žalobcu nebol uspokojený inou formou exekúcie. Odvolateľ ďalej poukázal na nezákonnosť rozhodnutia z dôvodu, že súd prvého stupňa nekriticky bez vykonania patričného dokazovania vyhovel žalobe bez toho, aby skúmal trhovú hodnotu zaknihovaných cenných papierov, ktoré boli predmetom exekúcie, to znamená skutočnosť,

do akej sumy by bol vôbec žalobca v exekúcii proti povinnému C. uspokojený v prípade ich predaja v rámci exekúcie. Písomnosť z B. z 28. 03. 2006 výšku škody vôbec nepreukazuje. Je v nej uvedené obchodné meno, ktoré sa nezhoduje s obchodným menom spoločnosti, ktorej akcie mali byť predmetom exekúcie. V relevantnom čase neboli uskutočnené žiadne kurzotvorné obchody, predmetom ktorých by bol prevod predmetných akcií, čo potvrdzuje aj predmetná písomnosť. Z jej obsahu vyplýva, že boli uskutočnené len priame obchody, avšak dátumy obchodov sú vo vzťahu k predmetu sporu irelevantné. Dňa 10. 05. 1999 Fond národného majetku odstúpil od privatizačnej zmluvy o prevode akcií spoločnosti O. a stal sa jediným akcionárom. Následne vzhľadom na zlú situáciu spoločnosti bol podaný návrh na jej konkurz. Z uvedeného je zrejmé, že nešlo o prosperujúcu spoločnosť a hodnota jej akcií sa pohybovala hlboko pod ich nominálnou hodnotou. Takéto vyčíslenie škody nemožno v žiadnom prípade bez ďalšieho akceptovať, nakoľko vychádza z predpokladu, že dosiahnutá predajná cena predmetných akcií by bola vyššia alebo aspoň zhodná s výškou vymáhanej pohľadávky, a teda z výťažku by bolo možné celú túto pohľadávku uspokojiť. Paušalizované vyčíslenie škody je založené na ničím nepodloženej domnienke o úplnom uspokojení vymáhanej pohľadávky z predaja predmetných akcií. Podľa názoru odvolateľa je potrebné vychádzať zo skutočnej trhovej ceny zaknihovaných cenných papierov v danom čase, ktorú žalobcu v priebehu konania neuviedol. Pokiaľ by žalovaný pripustil svoju zodpovednosť, tak na strane žalobcu mohlo dôjsť len k zmareniu jedného z možných spôsobov uspokojenia pohľadávky a nie k jeho úplnému znemožneniu. Súd neskúmal ďalšie možnosti uspokojenia žalobcu. V tejto časti možno rozhodnutie súdu považovať za nepreskúmateľné. Odvolateľ je presvedčený, že nie je splnený ani jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu, pretože neporušil žiadnu právnu povinnosť, žalobcovi nevznikla škoda konaním odvolateľa, v dôsledku čoho absentuje príčinná súvislosť medzi konaním odvolateľa a vznikom škody. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol, prípadne rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu v súvislosti s námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci uviedol, že podľa jeho názoru je potrebné podrobiť právnemu výkladu slovné spojenie „porušenie povinnosti podľa zákona o CP“ a ustáliť, či za takéto porušenie sa považuje aj porušenie povinností vyplývajúcich zo zmlúv uzavretých na základe zákona o CP. Napríklad pri zmluve o bezodplatnom prevode cenného papiera zákon odkazuje na ustanovenia darovacej zmluvy upravenej v Občianskom zákonníku. Pozastavenie výkonu práva nakladať so zaknihovaným cenným papierom je potrebné považovať za súčasť obsahu

záväzkového vzťahu medzi žalovaným a majiteľom tohto cenného papiera, a to aj napriek tomu, že je upravené zákonom o CP. V tomto prípade nepochybne existuje zmluvný vzťah medzi žalovaným a jeho klientom (oprávnenou osobou), avšak typ tohto zmluvného vzťahu nie je upravený ani zákonom o CP ani Obchodným zákonníkom. V takomto prípade je správna aplikácia ustanovenia o náhrade škody podľa Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 89 zákona o CP vyplýva aj povinnosť žalovaného konať v súlade s § 415 Občianskeho zákonníka a vzhľadom k nedostatku komplexnej špeciálnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku je potrebné ohľadne prevencie škôd vychádzať zo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Ak by sa však súd nestotožnil s argumentáciou dôvodnosti aplikácie Občianskeho zákonníka o náhrade škody, žalobca poukázal na skutočnosť, že i pri skúmaní naplnenia podmienok vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení § 373 a nasl. Obchodného zákonníka možno dospieť k rovnakým záverom. Aj Obchodný zákonník ustanovuje ako všeobecné predpoklady zodpovednosti za škodu protiprávnosť konania, vznik škody, kauzálny nexus medzi nimi a absenciu okolností vylučujúcich zodpovednosť. Existencia týchto predpokladov bola v súdnom konaní náležite preukázaná a v zásade sa prelína s predpokladmi zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka s rozdielom, že je dokonca založená na objektívnom zodpovednostnom princípe. V nadväznosti na ďalšiu námietku odvolateľa týkajúcu sa nepreukázania, že by predmetnú pohľadávku nebolo možné uspokojiť inak ako predajom akcií spoločnosti O. žalobca uviedol dôvody, pre ktoré nebolo možné uspokojiť pohľadávku predajom akcií spoločnosti K., prikázaním pohľadávky spoločnosti C. alebo predajom aktív spoločnosti C. Opätovne zdôraznil, že boli naplnené všetky esenciálne elementy pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu. K namietanej výške škody uviedol, že identifikácia cenných papierov emitenta spoločnosti O. v písomnosti z B. z 28. 03. 2006 pod číslom B. je dostatočne určitá, aj keď je v špecifikácii emitenta uvedené nesprávne obchodné meno. V uvedenej písomnosti je zároveň uvedený ďalší špecifikujúci údaj, a to ISIN (označenie podľa medzinárodného systému číslovania na identifikáciu cenných papierov), ktorý je jednoznačne priradený k emisii cenných papierov spoločnosti O. Z tohto dôkazu jednoznačne vyplýva, že predmetné akcie boli predmetom priamych obchodov za nominálnu hodnotu 1 000 Sk, a to 14. 07. 1999 dokonca aj 10. 07. 2001. Za irelevantnú považoval okolnosť, či obchodovanie sa uskutočnilo prostredníctvom priamych alebo anonymných obchodov. Žalobca tiež uviedol, že by si uspokojil celú istinu žalovanej pohľadávky aj v prípade, ak by sa celých 47 659 cenných papierov predalo len za cenu 379 Sk za akciu, čo je hlboko pod ich nominálnou hodnotou. V ďalšej časti vyjadrenia rozviedol z akých relevantných skutočností je potrebné vychádzať pre posúdenie

bonity akcií spoločnosti O. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 1 O. s. p. prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Predmetom konania je právo na náhradu škody vo výške 599 210,62 eur. Žalobca v konaní tvrdil, že žalovaný v priebehu exekučného konania vykonal 24. 10. 1997 registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným C. a tretím subjektom v rozpore so zákonom č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch (ďalej len zákon o CP) a pohľadávka oprávneného voči povinnému C. priznaná právoplatným rozhodnutím súdu nemohla byť v dôsledku uvedeného protiprávneho konania žalovaného v žalovanej výške uspokojená. Žalovaný odmieta opodstatnenosť uplatneného práva na náhradu škody s poukázaním na registráciu prevodu cenných papierov v súlade so zákonom o CP.

Podľa § 89 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len zákon o CP) zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinností podľa tohto zákona sa spravuje úpravou náhrady škody podľa Obchodného zákonníka, pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné.

Podľa § 373 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len Obchodný zákonník) kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Podľa § 27 ods. 6 uvedeného zákona po dobu zaregistrovania pozastavenia výkonu práva nakladať so zaknihovaným cenným papierom nevykoná stredisko registráciu prevodu zaknihovaného cenného papiera. Pokiaľ stredisko túto povinnosť poruší, zodpovedá za škodu, ktorá tým vznikla.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že nárok na náhradu škody spôsobenej porušením povinností podľa zákona o CP sa posudzuje podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje osobitnú úpravu zodpovednosti na náhradu škody koncipovanú na objektívnom princípe.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, že žalovaný porušil povinnosť ustanovenú v § 27 ods. 6 zákona o CP a uplatnený nárok posúdil podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa.

Pod nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis než, ktorý mal správne použiť alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Odvolací súd dospel k záveru, že uplatnený nárok na náhradu škody vyplýva z porušenia povinnosti uloženej žalovanému ustanovením § 27 ods. 6 zákona o CP, a preto je potrebné ho posúdiť v zmysle § 89 zákona o CP podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď aplikoval na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis, a preto odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. je opodstatnený. Nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že voľba právneho režimu je determinovaná obsahom záväzkového vzťahu medzi žalovaným a majiteľom predmetných cenných papierov. Na druhej strane je potrebné konštatovať, že predpokladmi pre vznik objektívnej zodpovednosti za škodu aj v zmysle právnej úpravy Obchodného zákonníka sú porušenie právnej povinnosti, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti.

V odôvodnení predchádzajúceho uznesenia odvolacieho súdu (č. k. 1Obo/88/2006 z 30. 10. 2006), ktorým zrušil rozsudok súdu prvého stupňa sa konštatuje, že základnou otázkou pre určenie zodpovednosti žalovaného za škodu je zistenie skutočnosti, či registrácia prevodu akcií žalovaným dňa 24. 10. 1997 bola vykonaná v dobe trvania zaregistrovaného pozastavenia výkonu práva nakladať s predmetnými zaknihovanými cennými papiermi alebo či došlo k zániku pozastavenia výkonu práva nakladať s týmito cennými papiermi na základe príkazu v zmysle § 27 ods. 7 zákona o CP. Odvolací súd uložil súdu prvého stupňa doplniť

dokazovanie na zistenie uvedenej skutočnosti aj vzhľadom na postup súdnej exekútorke, ktorá v rámci exekučného konania zadala príkaz obchodníkovi s cennými papiermi na predaj cenných papierov. Z dokazovania doposiaľ nevyplývalo, či žalovaný na základe žiadosti súdnej exekútorke z 08. 09. 1997 o odblokovanie cenných papierov z dôvodov v žiadosti uvedenej (uskutočnenie predaja cenných papierov obchodníkom s cennými papiermi za účelom uspokojenia oprávneného) mal alebo mohol v evidencii strediska zapísať zánik pozastavenia práva nakladať s cennými papiermi.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia všeobecne poukazuje na doplnenie dokazovania a konštatuje, že žalovaný napriek exekučnému príkazu vykonal registráciu prevodu cenných papierov medzi povinným a ďalšou osobou, čím porušil povinnosť v zmysle § 27 ods. 6 zákona o CP. Takto stručne formulovaný skutkový a právny záver je nepresvedčivý, nezodpovedá usmerneniu odvolacieho súdu o povinnosti doplniť dokazovanie v naznačenom smere a nedáva odpoveď na podstatné námietky žalovaného týkajúce sa splnenia zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Nedostatok dôvodov rozhodnutia v zmysle citovaného ustanovenia v zmysle ustálenej judikatúry znamená zároveň odňatie možnosti účastníkom konať pred súdom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a v zmysle § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvého stupňa bude v novom konaní doplniť dokazovanie v smere naznačenom nadriadeným súdom, hlavne na zistenie skutočnosti ako postupoval žalovaný, súdny exekútor aj obchodník s cennými papiermi v čase od zaregistrovania pozastavenia výkonu práva nakladať s predmetnými cennými papiermi na základe žiadosti súdnej exekútorke do zaregistrovania ich prevodu na tretiu osobu. V prípade záveru súdu o porušení právnej povinnosti žalovaným je potrebné dokazovanie doplniť aj o existenciu ďalších zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného

za škodu v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. Až po doplnení dokazovania v naznačenom smere súd opätovne vo veci rozhodne a rozhodnutie odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 31. marca 2014

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová